

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Szerző: *v.d.*

Cím: *Miért nincs liszt Budapesten?*

Idő

1919?

Forrás: *M. Napl. / heti: kiad.*

Személy

Helyszám

(Helv)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)



Miért nincs liszt Budapesten?

A vidéken csépeletlenül áll az idei gabonatermés — A gazdák nem kaptak benzint és nyersolajat — A kommunisták a benzint és olajkészletet autózásra használták el — 2000 korona egy mázsa búza

— A M. E. tudósítójától —

Hetek óta Budapest lakossága liszt nélkül áll. A kiadott jegyekre az egész fővárosban nem lehet árut kapni, mert abszolút semmi utánpótlás nem érkezik sehonnán, úgy, hogy a milliós város éhes lakossága az utolsó tartalékkészleteket kénytelen elfogyasztani. A liszthiány, amely sajnos nemesak átmenetinek ígérkezik, katasztrofálisan fenyegeti így Budapest, mint az egész megmaradt Magyarországot.

Néhány nap előtt Ereky közlélményi miniszter nyilatkozott az egyik sajtóorgánumban. A miniszter ekkor kénytelen volt beismerni, hogy a lisztellátás kérdésében igen súlyos nehézségekkel küzd a kormány. Általánosságban az a hír volt elterjedve, hogy a felülszabotál a városok szemben és megtagadja a Haditermény bizománysáinak a gabonatermés kiszolgáltatását azért, mert a bizománysók — zsidók. Ez a képtelen kifogás természetesen alaptalan, mert hiszen évtizedek óta a magyar paraszt sohá másnak el nem adta termését, mint a zsidó kereskedőnek, elképzelhetetlen tehát, hogy egyszerre felekezeti kéré-

dést csináljon a dologból. A lisztellátás csödjét nem a bizománysók rendezetlen vallási helyzete idézte elő, hanem sokkal komolyabb és mélyrehatóbb okok.

A proletárdiktátura rémuralma alatt napról-napra kétségbeesetten fogyott a benzin, nyersolaj, szén és fa, éppen úgy, mint a többi nyersanyag. Kun Bélának még májusban úgy rendelkeztek, hogy az országban lévő kis készletek minden körülmények között félreteendők a cséplésre, hogy az idei termés feldolgozása biztosítva lehessen. Ez a rendelkezés azonban éppen úgy, mint a proletárdiktátura többi parancsai, csak papíron vált valóra, mert annak betartásával senki nem törődött, legkevésbé maguk a népbiztosok, akik egy lépést sem tettek gyalog, folyton autóztak és így természetesen felémesztettek minden meglévő benzin- és nyersolajkészletet. A hazai széntermelés rendkívül pangott, dicséretére a mindent megváltó »szociális termelés« eredményének, ha pedig egyáltalában nem volt, mert a legfontosabb termővidékek idegen impériumok alá

kerültek. Elérkezett a cséplésszolgálatnak be, mert nem ideje. Ekkor a szocializált birtokok és a kisgazdák tömegesen megrohanták a földmivelésügyi népbiztóságot és a különböző anyag-hivatalokat, benzint, nyersolaj és tüzelőanyag kiutalása iránti kérelmükkel. Az utolsó pillanatban nagy kapkodás keletkezett, papíron mindenkinél kiutaltak horribilis mennyiségű anyagot, de valóságban csak elenyésző kis részük volt képes az utalványokat beváltani.

Multak a hetek és a learatott termés még mindig keresztben állott a szántóföldeken, kitéve az idő viszontagságainak, a rothadásnak és megsemmisülésnek. Közben bekövetkezett a kommun várvavárt bukása, de azóta sem történt üdvös segítség arra nézve, hogy a cséplőgépek megindulhassanak. A nagybirtokok még valahogy kerülőúton szereztek maguknak valami anyagot a cséplőgépek megindítására, de a kis- és középgazdák képtelenek voltak erre. Szeptember közepe táján végül, amikor csak a helyi hatóságok által dön látták, hogy minden igyekezetükkiállított »örlési tanusítványok« alaphiábavaló, fűtőanyagot úgy sem kapják öröklheték fel a gabonát és a Dunántulon és az Alföld megmennyiben a munkadíjat a fél termaradtrészen behordták a lemesztetben örlési vámként fizette meg, kaszált gabonát úgy, ahogy úgy annak 15%-át a molnár kénya-földeken állott, keresztelen volt maximális áron beszoaláltakben. Most az a helyzet, hogytatni a Haditerménynek. Ma mind-a paraszt saját és családja szükség-ez nem így történik. A budapesti letét kézzel kiesépel, a többi peditmalmok hetek óta, ugyszólván ki-a községek ellátásjait veszik megvétel nélkül állanak, ugyszintén a természetesen méregdrága áron. Mi-vidékiek is, kivéven a vízi- és széldön a Haditermény bizománysáimalmokat. Az ok, a tüzelőhiány. A megjelentek a járásokban a gabona-vidéki malmok az örlésre behozott termést összeszedni, a gazdák vas-gabonából tetszés szerinti vámot villával fogadták őket és kiellenet-vesznek le, pénzért egyáltalában nem ték, hogy egy szem búzát sem dolgoznak és ugvanvira meg-

A tavalyi liszt az utolsó dekái elfogyott már és mivel legális uton az ország lakossága képtelen pótláshoz jutni, kénytelen a gazdaktól kálászban megvenni a gabonát. A termékek kihasználva a fogyasztók szorult helyzetét, érhetően horribilis árakat kérnek a csépeletlen gabonáért. A földmivelésügyi miniszteriumba beérkezett jelentések szerint túl a Dunán annyi kalászos gabonát, amiből egy métermázsa búzát csépelnek ki a gazdák, 2000 koronáért adnak el. A kiskonzumensek otthon kézzel verik ki a kalászból a szemet és viszik el a malomba megörölni.

A malmoknál is a legteljesebb anarchia dül. Még a háboru legelején különböző rendeleteket hozott az akkori kormány az örlés korlátozásáról és állami ellenőrzéséről. A malmok csak a helyi hatóságok által kiállított »örlési tanusítványok« alaphiábavaló, fűtőanyagot úgy sem kapják öröklheték fel a gabonát és a Dunántulon és az Alföld megmennyiben a munkadíjat a fél termaradtrészen behordták a lemesztetben örlési vámként fizette meg, kaszált gabonát úgy, ahogy úgy annak 15%-át a molnár kénya-földeken állott, keresztelen volt maximális áron beszoaláltakben. Most az a helyzet, hogytatni a Haditerménynek. Ma mind-a paraszt saját és családja szükség-ez nem így történik. A budapesti letét kézzel kiesépel, a többi peditmalmok hetek óta, ugyszólván ki-a községek ellátásjait veszik megvétel nélkül állanak, ugyszintén a természetesen méregdrága áron. Mi-vidékiek is, kivéven a vízi- és széldön a Haditermény bizománysáimalmokat. Az ok, a tüzelőhiány. A megjelentek a járásokban a gabona-vidéki malmok az örlésre behozott termést összeszedni, a gazdák vas-gabonából tetszés szerinti vámot villával fogadták őket és kiellenet-vesznek le, pénzért egyáltalában nem dolgoznak és ugvanvira meg-

sarcolják a fogyasztókat, A vidéki malmokban ilyen feltéte-
hogyanak az amugy islek mellett még valami kevés munka
horribilis áron megvásárolják. A lakosság saját szükségleté-
rölt gabonájuk mire lisztnek biztosítása végett kénytelen min-
lesz, a duplájába kerül. Terden zsarolásnak magát alávetni. Ez-
mészetesen az őrlési vám 15%-ának szemban a fővárosi malmok ki-
beszolgáltatásáról szó sincs, ezt avétel nélkül állnak, nem dolgoznak. Az
molnárok saját szükségletüknek fe-ok elsősorban a felhozatal tel-
dezésére tartják fenn, ha pedig mégjes szünetelése, ezenkívül
ezenkívül is felesleg mutatkoznék, azt azonban ott áll a széninség
uzsoraáron eladják suba alatt a kör-veszedelme is, úgy hogy ha
nyéken, ha ugyan előbb a helyi ha-volna is gabonafelhozatal,
tóságok nem foglalják azt le az ot-akkoris csak legfeljebb egy-
tani ellátatlanok számára. A vidékikét malom dolgozhatnak,
gőzmalomokban mindezekon kívül még mert a kormány képtelen
egészen különös dolgok történnek, rendelkezésükre bocsátani
Nem egy olyan malom van, amely szükséges szenet. A buda-
a természetben fizetett őrlési vá-pesti malmok a csőd szélén állnak.
mon kívül még tüzelőanyagot A kommun alatt igen nagy vesztesé-
is követel az őröltetötől ésgek érték a vállalatokat, alig dolgoz-
több helyen ezt a zsarolást maguk tak és munkásaikat fizetniök kellett,
a hatóságok szankcionálják. Így volt ha pedig üzemban voltak, a terme-
Ceglédan is, ahol maga a főszolgá-lésért pénzt nem kaptak. A budapesti
bíró rendelte el, hogy minden nagymalmok, melyek már minden tar-
métermázsa gabona őrölte-talékjukat felemésztették, most abban
tésért a felek kötelesek egyreménykednek, hogy a megszállott te-
mázsa tüzelőfát a malom barületen, a háboru idejében összevása-
beszállítani, ezért a malom rolt kis malmok jövedelme rekomi-
20 korona térítést tartozikpenzálja őket némileg a veszteségek-
a félnek fizetni mázsán-ért. Ez a sivár reménykedés azonban
ként, ugyanakkor, amidőn aligha mentheti meg a fővárosi mal-
egy q fa forgalmi árma 140 mokat.
—160 korona között válto-
kozik.